

BYGGVÄSTEN

TIDNING TILL MEDLEMMAR I BYGGNADS VÄST ÅRGÅNG 11 #3 SEPTEMBER 2020

Hittade
glädjen
tack vare
nykterhet

Miste jobbet
på grund
av Corona

Sara hittade
rätt som
VVS-montör

Här jobbar
alla med
arbetsmiljön

LÖNETOPPEN:
Asplunds bygg
har fyra mätningar
på listan

4 Trivs som kyltekniker

Fredrik Cornell gick ut gymnasiet 2019. Han fick direkt jobb på Francks kylindustri i Göteborg. Nu är han redo att ta sitt kylcertifikat och hoppas allt blir klart under hösten.

5 Blev av med jobbet

I våras blev snickaren Markus Garefelt och nio kollegor varslade på grund av Covid-19. Han miste sedan jobbet som sist in, men har hittat ett nytt arbete efter semestern.

3 KRÖNIKA: Vi accepterar inte ett nollbud.

6 Hittade rätt till slut. Sara Aaröe bytte karriär till VVS-montör i 35-årsåldern. Hon har inte ångrat sig en dag.

7-9 Arbetsmiljöveckan.

Vecka 43 har vi fokus på säker arbetsmiljö och hälsofarliga ämnen. Projektlaget i Lidköping involverar alla i arbetsmiljöarbetet.

10-12 Slutade dricka. Christer Lind-

ström lyckades bli nykter och nu uppskattar han varje dag.

13 Annorlunda praktik. Christer Falks praktik på Byggnads påverkades av Corona.

3 KRÖNIKA: "Det är nästan att man blir lite förbannad".

14 Omväxlande. Hans Levin och kollegan Mikael Wernersson gillar utmaningen i att hitta lösningar som betongare.

15 Lönetoppen. VVS mäter högst.

TIDNINGEN BYGGVÄSTEN

Adress: Byggvästen
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG

Redaktör: Peter Gustafsson
(text och bild om ej annat anges)

Telefon: 010-601 14 39,

Mail: peter.gustafsson@byggnads.se

Utgivning: Fyra nummer per år.

Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson

Tryck: Exakta.

Byggnads Väst

Alla kontor: 010-601 10 09

Medlemsservice: 010-601 14 14

vast@byggnads.se

byggnads.se/vast

KONTOR

GÖTEBORG (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1

413 04 GÖTEBORG

BORÅS

Norrby Tvärgata 3, 2 tr

504 37 BORÅS

Fax: 031-774 33 77

HALMSTAD

Andersbergsringen 104

302 55 HALMSTAD

Fax: 010-601 13 98

SKÖVDE

Box 417 (Besök: Torggatan 18, vän 3)

541 30 Skövde

TROLLHÄTTAN

Swedenborg Center

Lasarettsvägen 9

461 52 TROLLHÄTTAN

Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd-torsd 8-12, 13-16, fred 8-12

(8-12 även dag före "röd dag"/afton)

Obs! Skövde Må-to 9-12, 13-15, fred 9-12

Har du svårt att komma dessa tider?

Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd-torsd: 8-12, 13-16

Fred: 8-12, 13-15

(Medlemsservice 9-12)

A-KASSAN

Telefon: 010-601 18 00

E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider: Ersättning, medlemskap

och avgifter, månd-fred: 9-11

Utlandsarbete: Månd, onsd och fred: 9-11

Omprövning eller överklagan:

Månd-fred: 9-11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till:

Byggnads a-kassa,

FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36,

930 88 ARJEPLOG

1

Christer Lindström flydde mer och mer in i festandet och alkoholen styrde hans liv. Nu har han varit nykter i fem år och "Livet blir bara bättre och bättre för varje dag".

Vi måste bygga ett starkare samhälle igen

Pandemin har visat på vikten att ha ett stabilt och tryggt samhälle där vi gemensamt löser de problem vi ställs inför. Den form av samhälle som vi i arbetarrörelsen byggde upp genom en rak och tydlig linje för att skapa trygghet och ansvar för invånarna.

Det gjordes till stor del med hjälp av ett progressivt skattesystem där betalning efter bärkraft och omfördelning var ledorden.

Detta är dock något som ändrats på senare år, tydligast blev det med regeringen Reinfeldt 2006 - 2014. I dag är det andra ledord som gäller. Vi pratar nu om rätten att tjäna pengar.

Vi har försämrat skyddet vid sjukdom och arbetslöshet till ett minimum. Det är i dag lite skamligt att vara sjuk och arbetslös för det är ju den enskildes fel att hon eller han slitit ut sig eller fått sparken.

I dag jagas alla som är sjuka eller arbetslösa med blåslampa. Samtidigt ses det mellan fingrarna när det gäller att inte följa de regler och avtal som finns på arbetsplatserna. Varför har det blivit så?

Den frågan är inte lätt att svara på, men en förklaring är att den massiva propagandaapparat som de borgerliga partierna startade på 80-talet har givit effekt på hur vi tänker och tycker. I dag är det nästan lite okej att fuska med skatten även om den som fuskat tjänar miljoner.

Hur kan det ha blivit så?

"Vi startar med att visa vår styrka i avtalsrörelsen."

EN ANNAN TYDLIG effekt är att klassamhället har stärkts och blir tydligare och tydligare. De rika blir allt rikare och de som står utanför samhället blir fler och fler. Detta skapar ett i mina ögon sjukt samhälle där brottsligheten ökar. På grund av att stora grupper inte ser någon annan väg än den.

Vad kan vi göra åt detta?

Frågorna är många och det finns inget jätteenkelt svar.

Men vi kan starta genast genom att ställa frågor till varandra och prata om de problem vi ser.

EN FRÅGA JAG funderar över är varför ingen pratar om problemet med all utländsk arbetskraft som utnyttjas och skapar ojämnavikt på arbetsmarknaden. Att vi i byggbranschen är tydligt drabbad vet vi alla.

Jag blev dock lite förvånad när jag läste att det finns cirka 1 500 som arbetar på snabbmatsrestauranger som är migrerande arbetskraft och att många av dem kommer från länder utanför EU!

För att ändra på detta behöver vi bli starkare i debatten och engagera oss mer i politiken så att vi får tillbaka det starka samhälle vi byggde under många år och som bygger på fördelning av resurserna!

VI GÅR ÄVEN in i en avtalsrörelse som kommer att bli arbetsam på många sätt om jag får tillåta mig att tolka tecknen vi kan se.

Arbetsgivarna pratar om nollbud, det vill säga inga lönehöjningar. Vi tvingas även prata om förändringar i anställningstryggheten där de borgerliga i riksdagen vill rösta fram försämringar för den enskilde arbetstagaren och hotar med lagstiftning.

Här kommer det bli tufft. En lättnad var att LO tydligt tog ställning till vår motion om att aldrig förhandla bort begreppet saklig grund vid uppsägning.

Nu behöver vi knyta nävarna och tillsammans visa att vi vill skapa ett stabilt och rättvisare samhälle. Där vi fördelar resurserna och skapar framtidstro.

Vi startar med att visa vår styrka i avtalsrörelsen. För att klara det krävs att vi alla står tillsammans.

Tomas Emanuelsson

Ordförande Byggnads väst

Ett telefonnummer för fackliga frågor:

010-601 10 00

RÖRLIG. Som kyltekniker hinner Fredrik Cornell med ungefär tre uppdrag per dag. Så det blir en del körande med firmabilen. "Det beror på vad det är för typ av jobb", säger han.

Omväxlande jobb som Kyltekniker

Fredrik Cornell jobbar som kyltekniker på Francks kylindustri i Göteborg.

Han arbetar heltid som lärling och hoppas få sitt kylcertifikat i höst.

– Jag trivs jättebra. Det är roligare än jag trodde, säger han.

Fredrik gick ut Lindholmens tekniska gymnasium 2019 med bra resultat. Han fick jobb direkt efter att ha gjort sin praktik på Francks.

– Jag tror mycket handlar om att vara social och visa intresse. Jag gillar att snacka med människor och om man har bra kemi med sina kollegor är det lättare att få jobb, säger han.

Efter ett år börjar Fredrik komma in i jobbet, känner sig lugnare och kan åka ut på uppdrag på egen hand. Men han har hela tiden en handledare som ansvarar för att han klarar sina jobb.

Oftast åker han ut med en arbetskamrat.

– Jag har väldigt bra kollegor och kan alltid ringa och fråga dem om det är något.

DEN HÅR MORGONEN var de på Ica i Majorna där en kyldisk var för varm och höll på att slockna.

– Det var felmonterat och säkringar hade gått, berättar Fredrik.

Efter gymnasiet har alla elever två år på sig att få sitt kylcertifikat. När handledaren tycker att lärlingen är redo får de certifikatet. Det betyder bättre lön och större eget ansvar.

– Jag tror och hoppas att jag får mitt kylcertifikat i höst.

Som kyltekniker blir det en del körande med firmabilen med alla verktyg och allt material som behövs för ett uppdrag.

– Man hinner med två-tre uppdrag per dag. Det beror på vad det är för typ av jobb.

Som ny i yrket gör han mest servicejobb. Som årliga kontroller av kylaggregat, där de bland annat kollar efter läckor, men även uttryckningar till ställen där något gått sönder.

– Jag får lite lättare uppdrag. De mer rutinerade kollegorna tar de svåraste jobben, som till exempel de nya kylanläggningarna som går på koldioxid (co2) och strular mycket.

”Jag tror och hoppas att jag får mitt certifikat i höst”

FREDRIK GILLAR OMVÄXLINGEN. Företaget jobbar med allt från små kylar till stora ammoniak-anläggningar.

– Ingen dag är den andra lik. Vi åker ut på ett jobb, sedan är det problemlösning. Jag lär mig hela tiden något nytt. De säger att det tar fem år att bli bra på yrket, men man slutar aldrig lära sig, säger Fredrik.

– En stor del av yrket är att vara social

och vara bra på att prata med kunderna.

Hur kom det sig att du valde kyltekniker?

– På skolan började jag med VVS ett år, sedan fick vi välja inriktning. Jag valde kyla för att det var något helt nytt. Jag hade tänkt välja fastighet men jag googlade och läste på. Sedan var det faktiskt min pappa som fick mig att välja. Han såg kyltekniker som kom till hans arbetsplats och när han beskrev det lät det bra.

ÄVEN OM HAN visste en del blev det inte som han trodde.

– Det var bättre. Det är mycket mer frihet under ansvar och roligare än jag trodde. Det är många som inte vet vad en kyltekniker gör, många underskattar nog yrket, men jag kan verkligen rekommendera det. Det finns så många vägar att gå vidare på också. Jag kan till exempel bli arbetsledare, men just nu har jag inga andra planer än att jobba här och ta mitt certifikat.

MARKUS GAREFELT.

Tio varslade på grund av Corona

Markus Garefelt är en av tio snickare på MVB Bygg i Trollhättan som i våras blev varslade på grund av Corona.

– Det var en renovering som blev framflyttad och det blev arbetsbrist på företaget, säger Markus som hittat ett nytt jobb.

Vi träffade Markus när Byggnads var på ett arbetsplatsbesök i Trollhättan.

MVB håller på att bygga ett vård- och omsorgsboende för äldre.

– Jag började på MVB i februari och har trivts bra, det är ett bra gäng här, bra kollegor, säger Markus.

Han hoppades på att få vara kvar, men han fick gå och har hittat ett nytt jobb som han började på efter semestern.

MVB VARSLADE TOTALT tio anställda när en renovering blev inställd på grund av Corona och de inte fick

tillgång till lägenheterna. De tio sades upp med hänvisning till arbetsbrist.

– MVB försökte tidigarelägga ett projekt som är planerat 2021, men det är ju i nästa års budget så det gick inte, berättar Markus.

Flera av hans kollegor blev kvar längre än Markus eftersom de jobbat längre tid i företaget.

MARKUS ÄR 35 år och har jobbat som snickare sedan gymnasiet då han också gick med i Byggnads.

– Jag har inte haft så många kontakter med Byggnads genom åren. Men nu när det här blev aktuellt kom en av er ut.

Kollegorna är också med i facket. De har en MB-grupp på företaget som skött förhandlingarna med ledningen.

– Vi får hoppas att det vänder, säger Markus.

MONTERAR. Sara Aaröe kopplar in fördelare till varm- och kallvatten.

NÄTA VIKTIGT. Sara Aaröe är engagerad i Näta Väst. "Jag tror det är absolut nödvändig med Näta. Jag tror det behövs en plats där vi kan diskutera kvinnorelaterade frågor, arbetskläder, hur jobbar man när man är gravid, hur är det att ha mens på bygget om det inte finns någonstans att lägga bindor? Och sedan är det en plats för dem som kanske inte har det så kul på jobbet att kunna prata av sig."

Sara har hittat rätt

Sara Aaröe har tagit en omväg via textil, modedesign och butik till VVS-montör. Nu har hon gjort sina lärlingstimmar och ska göra de teoretiska och praktiska proven.
– Jag har aldrig ångrat detta valet en enda dag, säger hon.

Sara har fyllt 40 och har gjort alla sina lärlingstimmar. I Våras skulle hon precis göra proven för att kunna bli fullbald.

– Sedan kom Corona och det känns som att allt stannade av, säger hon.

Just nu arbetar hon på Landvetter där hennes arbetsgivare Assemblin är med och bygger det nya flygplatshotellet.

– Jag kopplar fördelare till varm-och kallvatten.

Känner du att du börjar bli självständig i ditt jobb?

– De säger att det aldrig går att bli helt fullärd och att det tar fem år innan du börjar kunna det mesta. Men nu är jag inte rädd att jobba själv och jag är trygg i att fråga kollegor med mer erfarenhet.

Det är roligt att hela tiden lära sig något nytt.

NÄR HON GICK på gymnasiet hade hon inga tankar på att det var just detta hon skulle göra 20 år senare.

– Jag läste samhäll, sedan modedesign och tänkte söka in på Konstfack och Bäckmans men sedan kände jag att det inte var något för mig.

I stället blev det mycket socialt arbete och jobb i butiker.

– Men jag kände att jag ville ha ett jobb där ingen kunde ifrågasätta min kompetens. När jag stod i butik kunde chefen säga "alla kan stå i en butik".

Hon ville ha ett jobb där hon arbetade med händerna och tänkte att hantverkare kunde vara något.

Hon hittade en ettårig utbildning till VVS-montör på Movant. Efter examen har hon nu gått som lärling i 2,5 år.

– Jag trivs otroligt bra. Jag gillar att träffa människor, har kanonkollegor, träffar väldigt många roliga människor inom andra yrken på arbetsplatsen och vi löser problem och bygger hus ihop.

SEDAN TVÅ ÅR är hon skyddsombud.

– Jag blev det när min kollega som

var det innan slutade. De andra valde mig. Jag tackade ja. Jag hade nog inte kunnat hålla mig borta från att bli det ändå. Jag brinner för att se till att alla trivs på jobbet och har en bra dag. Sedan klarar jag inte att se saker som ser farliga ut på bygget och jag är inte rädd att säga vad jag tycker.

När hennes tjejkompisar hör henne berätta om jobbet har några av dem börjat att fundera på VVS-montör eller andra hantverksjobb.

– Många är avskräckta. Det vet inte vad VVS innebär. De tror att det är att rensa avlopp. Men det var någon som beskrev det så bra. "VVS är som att sätta hjärta och lungor i en huskropp som byggs". Det är spännande att omsätta ritningar till funktion.

FÖRHOPPNINGSVIS KAN HON göra teori och praktikprov under hösten.

– Så fort jag har gjort teorin anmäler min chef mig till det praktiska provet. Men jag vill göra dem i anslutning till varandra medan kunskaperna sitter i minnet. Det är svårt att öva på moment inför provet, men jag får läsa några gamla kursböcker.

En god arbetsmiljö börjar med dig själv

Hur kommande skyddsombudsträffar och arbetsmiljöveckan 2020 skall genomföras är inte bestämt när dessa rader skrivs.

Oavsett hur arbetsmiljöveckan med tillhörande kontroller kommer att genomföras, är riktiga och korrekta riskbedömningar avgörande för att säkerställa en god och säker arbetsmiljö för alla byggnadsarbetare.

Dessa riskbedömningar med tillhörande åtgärder för att minimera aktuella risker skall finnas med i Arbetsmiljöplanen för aktuell arbetsplats. Ofta är denna dokumentation mycket bristfällig.

VAD SOM SKALL ingå i Arbetsmiljöplanen beskrivs i Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 1999:3, Byggnads- och anläggningsarbete, § 12a. Här finns beskrivet 13 olika risker som ofta förekommer på byggarbetsplatser.

Att hitta arbetsmiljöplaner där ansvariga uppfyllt vad lagen kräver utifrån riskbedömningar och dokumenterade åtgärder, är inte lätt.

Att efterfråga arbetsmiljöplan med tillhörande riskbedömningar, granska den och påpeka uppenbara brister samt kräva relevanta åtgärder är av största vikt.

Vidtas inga åtgärder kontakta skyddsombudet eller RSO, som har möjlighet att med stöd av lagstiftningen kräva nödvändiga åtgärder.

DET VIKTIGASTE MENAR JAG: Intressera dig för din arbetsmiljö, efterfråga arbetsmiljöplanen. Och läs den.

Stämmer den överens med arbetsplatsens verklighet? Fattas det något i den? En god och säker arbetsmiljö börjar ofta med dig själv. Om något känns osäkert eller farligt, är det nog det också.

Var rädda om er, håll avståndet och tvätta händerna.

Anders Karlsson

Regionalt skyddsombud

Arbetsmiljöveckan närmar sig

Varje år vecka 43 har Byggnads Arbetsmiljöveckan och skyddsombud i hela landet gör extra kontroller. 2020 fokuserar vi extra på en säker arbetsmiljö och hälsofarliga ämnen.

Kort checklista för en säker arbetsmiljö:

- Gå igenom arbetsmiljöplanen innan du börjar arbeta.
- Följ alltid instruktionerna i arbetsmiljöplanen.
- Informera din arbetsgivare eller ditt skyddsombud om du upptäcker

en risk.
■ Använd alltid skyddsutrustning där det krävs.

Skydda dig mot hälsofarliga ämnen

På en byggarbetsplats finns farliga ämnen som du riskerar att komma i kontakt med. Det är din arbetsgivares skyldighet att undersöka, och vid behov, sanera din arbetsplats så att du alltid kan arbeta säkert. Hälsofarliga ämnen kan finnas överallt, men är vanligast i renovering-, ombyggnad- och tillbyggnadsbranschen.

Tänk på att:

- Din arbetsgivare ska informera dig om

Du vet väl att även om du är medlem i Byggnads är du inte automatiskt med i A-kassan. Du måste gå med i A-kassan separat för att få ersättning om du skulle bli arbetslös.

riskerna innan du börjar arbeta.

- Du ska alltid ha skyddsutrustning där det krävs.
- Extra farligt: asbest, PCB, bly, epoxy, kvicksilver och kadmium.
- Du ska aldrig arbeta med okända produkter eller material.

JOHAN ANDERSSON
Snickare, lagbas,
Projektlaget Lidköping.

ALBIN JOHANSSON
Snickare, Projektlaget
Lidköping.

MAJA JOHANSSON
Snickare, Projektlaget
Lidköping.

Hur fungerar det med säker arbetsmiljö här?

– Bra. Vi hanterar det i vardagen och går igenom vilka farliga ämnen vi har och hur vi kan hantera dem. När det till exempel gäller fogskum har vi Isocyanat-fritt skum här. Vi har all skyddsutrustning vi behöver och använder den när det behövs.

Hur fungerar det med säker arbetsmiljö här?

– Jag tycker det fungerar bra. Vi har arbetsberedning innan vi ska göra något och får bra information hela tiden.

Känner du att du får bra information om farliga ämnen här på arbetsplatsen?

– Ja. Vi fick en genomgång om mycket när jag började här. Och är det något är det bara att fråga. Om det dyker upp något nytt ämne så säger de till. Det känns tryggt.

ROBIN ANDERSSON. Skyddsombud.

TÄTT SAMARBETE. Platschefen Johan Lökvist och skyddsombudet Robin Andersson samarbetar tätt när det gäller arbetsmiljöarbetet.

JOHAN ANDERSSON.

Johan är igång med sin fullmakt

Johan Andersson har nyligen fått fullmakt att förhandla löner på Projektlaget i Lidköping.

– Jag har gjort min första förhandling, några avstämningar och uppgör på tre byggen vi har igång nu. Det har gått bra, säger Johan.

Det är juni och värmebölja. Snickaren Johan Andersson och hans kollegor bygger ett seniorboende 65 plus i Lidköping där Projektlaget håller till.

Med sin erfarenhet som lagbas fick han i vintras en fullmakt från Byggnads Väst för att kunna förhandla lön på företaget. Det innebär att han även är med och räknar på jobb.

– Jag har den insikten och kan listan vilket gör att vi kan ta fram ett bra underlag. Och när vi är säkra på timmarna kan vi också sätta ett så rätt pris som möjligt till kunden, säger Johan.

– Både mina kollegor och mina chefer uppskattar den här lösningen. Vi har ett tight samarbete.

Många kanske känner igen Johan som före detta ordförande i Unga Byggare. Nu fokuserar han på att vara lagbas och på sin fullmakt.

PÅ DET HÄR bygget arbetar Projektlaget på ett premieackord. De är sex personer i laget plus kranföraren. Ju mer tid de jobbar in desto bättre timlön blir det.

– Det svåra på det här bygget är att det är så trångt. Vi har en körficka där det precis får plats en lastbil. Och enda stället vi kan ställa upp material på är en gågata. Så mycket måste komma just in time. Det blir mycket planering.

Laget har haft sin första mätning.

– Den var på cirka 220 kronor i timmen. Ingen jättebra mätning, men det är många faktorer som spelar in. Vi har bland annat fått färdigtillverkade väggar från en fabrik och det är inte samma lönsamhet då som att bygga på plats.

De har ett tight lag och förhoppningen är att det ska gå lite bättre framöver.

Alla på Projektlaget är medlemmar i Byggnads.

– De förstår vikten av ett medlemskap och min roll som lagbas och nu med fullmakten. Så det känns bra, säger Johan.

Alla på bygget jobbar med skyddet

Hos Projektlaget i Lidköping är alla anställda med i arbetsmiljöarbetet.

– När vi går skydds rond, det är inga problem någon gång, det jag säger eller det vi kommer överens om, det genomför vi. Och alla som är på bygget hjälps åt att jobba med skyddet, säger skyddsombudet Robin Andersson.

Projektlaget har flera projekt igång. Alla anställda på företaget är medlemmar i Byggnads och ett lag bygger ett seniorboende 65 plus i centrala Lidköping.

Arbetsmiljöarbetet går som en röd tråd genom hela processen.

– Det vi startade med var väl egentligen när jag tog över som Bas-U från Bas-P. Då gjorde vi en Arbetsmiljöplan där vi gick igenom de största riskerna som finns på arbetsplatsen, säger Johan Lökvist som är platschef.

Både Bas-U och skyddsombudet ska signera Arbetsmiljöplanen.

– Och sedan går vi igenom den tillsammans, säger Johan Lökvist.

VID ENTRÉN TILL kontoret och personalens utrymmen sitter ett arbetsplatsanslag.

– Här hänger arbetsmiljöplanen och många tillhörande dokument. Kemikalieförteckning, regler, checklistor vid arbetsplatsolyckor och rapporter om tillbud och olyckor, skydds rond, besiktningssprotokoll, tillstånd och kontrollista för heta

arbeten. Så det är gott och blandat vad gäller arbetsmiljö och miljö, säger Johan Lökvist.

Innan de började bygga rev de ett gammalt hus som stod på tomt. Även där gjordes en riskanalys.

”Man kan inte vara bäst på alla ämnen, men man kan bli bättre på allt”

När det gäller farliga ämnen görs hela tiden en riskinventering, så att de har koll på vilka farliga ämnen som kan finnas i huset.

– Asbest är ju ett väldigt belyst ämne. Men det är ju mycket annat som man inte tänker på som kan vara farligt också som vi har diskuterat, säger Robin Andersson, som även är huvudskyddsombud på företaget.

NÄR VI VAR på besök bestod kemikalieförteckningen av 60 olika ämnen. De förvaras i kemikalieskåp.

– Just nu har vi dem i ett träskåp, men nu har vi funderat lite och nu har vi köpt ett plåtskåp, säger Robin.

Allt avfall slängs i speciella kärl.

– Meningen med Arbetsmiljöveckan är ju att man ska fokusera på ett visst ämne. Och bli bättre på det och fundera på hur har vi det här på vår arbetsplats? Man kan inte vara bäst på alla ämnen. Men man kan bli bättre på allt, säger Robin.

En dag upptäckte de att en produkt de skulle använda innehöll cancerframkallande ämnen.

– Jag tänkte...what! Varför har vi det här ämnet liksom. Så kollade vi upp det och det fanns likvärdiga produkter som har samma funktion fast inte hade det här ämnet i.

ÄLSKAR PANNKAKOR. Christer Lindström brukar ta ett lass pannkakor varje söndag i samband med sina besök hos AA.

RÄTT MC. Efter att ha åkt på många olika motorcyklar har Christer nu hittat drömhjorten, en Indian.

”Varje dag som **nykter** är fantastisk!”

Christer Lindström har varit nykter alkoholist i fem år.

– Det är underbart att vara nykter. Förut var veckorna bara en enda transportsträcka till helgen och att få dricka. Nu tar jag en dag i taget och lever på riktigt. Livet blir bara bättre och bättre, säger han.

Christer tar emot hemma i Svaneholm, en bit utanför Borås. Hans Indian motorcykel står på garageuppfarten och inne i köket har hans fru lagat pannkakor.

– Jag älskar pannkakor och jag brukar äta det varje söndag i samband med att jag går till Anonyma alkoholister (AA).

Som många andra började Christer

dricka i 16-17-årsåldern. Det var ett ganska normalt festande med kompisar i Boråstrakten.

– Jag tyckte alkohol var en fantastisk dryck. Jag fick mod att prata med brudar och jag och kompisarna hade mycket roligt.

OCH SÅ RULLADE det på. Han började jobba som snickare och med åren tog det mer oskyldiga ungdomsfestandet en annan form.

– Jag såg bara fram mot helgen så att jag skulle kunna gå ut och kröka, ofta var det fredag och desto mer på lördagar. Det var aldrig kaos, men det var för mycket alkohol. Så många gånger som jag jobbat bakis, så fruktansvärt meningslöst.

Första gången han försökte bli nykter var 1989.

Han gifte sig 1990.

Nykterheten höll i 1,5 år, sedan fort-

satte Christer festa. Och trots familjen lockade Borås krogliv.

– Jag ville ut hela tiden. Jag var aldrig nöjd. Jag var aldrig elak och har aldrig slagits, men man sviker genom att vara full.

Paret fick tre döttrar.

– Trots supandet hade jag ju ändå allt kvar, relation, barnen, jobb, körkort. Jag vet inte hur det gått om jag supit bort allt.

Till slut fungerade det inte längre. Det slutade i skilsmässa 2004.

– Det var tufft. Men det gick ju inte att leva med en sån som mig.

2006 GJORDE HAN ett nytt uppehåll från alkoholen. Då i 2,5 år.

Men suget efter att vara full kom tillbaka igen. Och drickandet eskalerade hela tiden.

– Det var öl, sprit och nya brudar. Det fanns inga gränser. Samtidigt var jag

en överlevare. Jag skötte jobbet. Men ändå. Jag var 53 år gammal och betedde mig som 13. Jag fattar inte hur kroppen klarade det och hjärnan. Alla minnesluckor. Jag brände varenda hjärncell.

Han är förvånad att han överhuvudtaget lever.

– Så många resor där jag irrat omkring. Jag minns i Rio 1988, jag var 26 bast och tappade bort alla mina vänner och gick omkring planlöst, full. Samma i Prag. Det är som om någon fört mig fram och räddat mig.

SÅ HÖLL DET på till 4 juli 2015. USA:s nationaldag blir ett datum Christer aldrig ska glömma. Då kom den verkliga vändningen som han nu är säker på är för gott. Men det krävdes ett haveri.

– Jag festade i tre dagar. När jag vaknade på söndan sa jag till mig själv ”nu får det fan vara bra”. Det har jag sagt många

gånger, men nu tog jag surfplattan och spelade in mig själv när jag var som risigast. Jag var fortfarande onykter.

Tanken är att han ska ta fram filmen och titta för att påminna sig om suget kommer tillbaka.

– Det har aldrig behövts.

SJU MÅNADER EFTER att han blev nykter började han träna hårt. Han blev gymvärd på Friskis.

– Jag har pausat från träningen sedan årsskiftet, men tanken är att komma igång igen i höst.

Nu har han varit nykter i fem år.

– Jag behövde aldrig läggas in på behandling. Det där är så olika. Man måste erkänna för sig själv att man är alkoholist och vilja göra förändringen för sig själv. Det går inte att sitta med vita knogar i fickorna och kämpa för att hålla sig nykter för någon annans skull. Det funkar aldrig i längden. Men

jag kan inte ge råd till någon, det här är vad jag gjort.

I SAMBAND MED nykterheten träffade han Ann-Louise och de har gift sig.

– Ganska märkligt. 1986 träffades vi faktiskt på krogen och hon följde med mig hem. Men på morgonen hade hon rymt, ha ha... och vi träffades inte mer. Men så möttes vi igen efter 31 år och jag kände ju igen henne och vi började prata. Det är som att det är meningen att vi ska vara tillsammans.

Ann-Louise hade aldrig accepterat Christer om han druckit.

– Inte om jag bara suttit hemma och tittat på tv heller. Så jag snickrar på kåken. Vi åker MC och umgås med vänner. Jag har en ny, otroligt bra bekantskapskrets. Jag hjälper även barnen om något ska göras i deras hem och vi har en mycket bättre relation nu.

De gamla festarpolarna har glidit

Det är nästan att man blir lite förbannad....

Jag delade ett inlägg från Mikael Wiehe på Facebook häromdagen [Lönesänkarna, från 2013, sök på Youtube]. SVT dokumentär hade gjort ett program som handlade om hur näringslivet blir rikare på löntagares bekostnad. Vi skulle alltså stå tillbaka för att 90-talskrisens arbetslöshet skulle minska. Det som hände var att företagen gjorde större vinster som delades ut till aktieägarna. De anställde inte fler.

DET ÄR NÄSTAN ATT MAN BLIR LITE FÖRBANNAD.....

Byggföretagen med Svenskt näringsliv i spetsen går nu ut med 0 procent i löneökning inför årets avtalsförhandlingar.

Har vi varit så drabbade av denna kris? Man kollar runt i regionen, tittar på arbetslöshetsstatistik, pratar med folk man känner vars företag varit drabbade av uppsägningar. Såklart har fler blivit uppsagda i vår, men det verkar som dom flesta hittar nya jobb. Nya projekt rullar in när man hör runt på företagen, byggena rullar på.

DET ÄR NÄSTAN ATT MAN BLIR LITE FÖRBANNAD....

"Vi bygger för dyra bostäder" har man hört länge. Men jag tror att det är folks löner som är för låga och företagets vinster som är för höga.

Att vi skulle stå tillbaka med vår lilla del (lön) av ett projekt skulle inte göra någon skillnad. Då hade ju de projekt som utförs av våra utländska kamrater varit mycket billigare, men det är de inte.

DET ÄR NÄSTAN ATT MAN BLIR FÖRBANNAD.....

Hur kan det vara möjligt att våra skattepengar till landsting, kommun och staten går till de mest tvivelaktiga företagen som inte betalar någon skatt i Sverige?

Gång på gång hör man om byggen som har varit rena katastrofen för oss arbetare, men beställare och företagen slår sig för bröstet.

Vi ser vissa projekt som blir mångdubbelt dyrare än planerat, men ingen tar ansvar.

Och kommunala bostadsbolag som gång på gång lejer in oseriösa utländska bolag.

MAN BLIR FÖRBANNAD....

För att få till en ändring är det vi som måste säga till. Vi tolererar inte detta längre! Vi är de mest skadedrabbade yrkena av alla.

Vi måste ha byggen som är säkra att jobba på!

Vi måste ha en pension som går att leva på!
Vi måste ha en Försäkringskassa som är värd namnet!

Ta hand om er och varandra, se er för, ta ingen skit.

Olof Gustafsson
Vice ordförande
Byggnads Väst

Annorlunda praktik för Christer Falk

På grund av Corona blev Christer Falks 12-veckorsutbildning på Byggnads Väst annorlunda.

– Jag kom in med en förhoppning om att åka runt och träffa många människor och prova olika arbetsuppgifter. Nu har jag fått hjälpa till med det viktigaste, säger han.

Den 2 mars påbörjade anläggaren Christer Falk sin tre månaders praktik och utbildning på Byggnads Väst.

Den så kallade "12-veckors" är en möjlighet för fackligt aktiva att få prova på allt en ombudsman gör.

– Jag bytte arbetsredskap från skyffel, raka och laser till dator och telefon, säger Christer.

HAN BOR I Vara och utgick först från Skövdekontoret. Men när Corona drabbade världen blev alla planer ändrade. Den mesta delen av tiden har han jobbat hemifrån.

– Det är ju en krissituation. Byggnads har varit tvungna att ändra sitt sätt att arbeta och många har delvis haft andra arbetsuppgifter. Det har varit fler förhandlingar om korttidspermittering eller arbetsbrist.

EN UPPGIFT 12-VECKORS brukar få prova på är att ringa välkomstsamtal till nya medlemmar.

– Det gjorde jag i början. Men sedan har jag hjälp till att ringa medlemmar som inte är med i a-kassan. Jag har fått hjälpa till med det som är viktigt just nu.

Tanken är att Byggnads 12-veckors ska vara aktiva i hela regionen, åka runt på Byggnads Väst fem kontor och träffa alla anställda och vara delaktig i våra fyra enheter, förhandling, lön- och lösen, arbetsmiljö och organisation.

– Jag har bara hunnit med Skövde, Trollhättan och Borås. Däremot har jag varit med på möten i alla fyra enheterna. Jag har suttit mycket i telefon och framför datorn, i videomöten.

CHRISTER FALK

Yrke: Anläggare.
Fackliga uppdrag: Är ordinarie revisor i regionen, FFV på sin arbetsplats och aktiv i Skaraborgskretsen.

SAMLARE. "Jag älskar de här gamla grejjerna," säger Christer.

bort. Han har lämnat MC-klubben där det var en massa fester och börjat köra med nyktra vänner.

AA är en trygghet som finns överallt. Christer är med i Borås, men har gått på möten i Kiruna, Malmö och Göteborg.

– Det är så jävla skönt att kunna komma till dem var jag än är. Det finns ju i hela världen. Det är en härlig gemenskap och vi flabbar hela tiden.

HAN GÅR DIT regelbundet.

– Jag fungerar som tjänare där. Jag serverar och träffar nya medlemmar. Det har flera syften. De får se någon som slutat och att det går. Jag får se och påminnas om hur illa det kan vara när de precis slutat dricka.

Hela livet fungerar helt enkelt mycket bättre. Även jobbet som snickare. Sedan flera år jobbar Christer hos Serneke.

– Det fungerar klockrent. Vi bygger en grundskola i Borås och där ska vi vara till 2022. Jag gillar stora projekt.

Tidigare har han varit lagbas, nu är det ett bonussystem.

– Det är märkligt nu under Corona. Jag har jobbat som snickare i över 40 år och det brukar alltid vara vi byggfolk

Kontakta Christer

Om du vill kontakta Christer Lindström är han alltid beredd att berätta mer om sin resa och lyssna.

Mail: hdcrille57@gmail.com

som får gå hem först när det blir lågkonjunktur, men inte den här gången.

Förr innebar söndagsmornarna alltid bakfylla och ångest. Nu hittar man i regel Christer tidigt uppe på övervakningen i villan lyssnandes på vinylskivor.

– Det är underbart att vara nykter. Varje dag är fantastisk och livet blir bara bättre och bättre. Jag har ingen skam, ingen rädsla, ingen ångest. Vi kan prata om allt och det är så mycket skönare än att stå vid nån bardisk och glo på den eller den bruden.

SKIVSAMLINGEN ÄR INTE att leka med. Stor variation. Allt av AC/DC, inte minst en massa bootlegs. Och han visar upp "Errol", Eddie Meduzas första platta. En dyrgrip.

– Vinylskivorna har blivit ett stort intresse och jag har säkert lagt 100 000 kronor på samlingen. Jag köper på loppisar och på nätet.

I rummet finns även ett flipperspel, en jukebox, som han demonstrerar, och en massa äldre leksaker och annat han köpt på loppisar.

– Jag gillar de här gamla grejjerna, säger Christer.

Han har ett helt annat perspektiv nu.

– Jag är hemkär. Förr var jag stressad och flydde hemmet, nu är jag lugn. Jag uppskattar allt jag har här. Man kan säga att jag har sökt hela livet, men nu har jag sökt färdigt.

PENSIONÄR. Bengt-Åke Lundholm blev pensionär lagom till semestern. "Det känns underbart. Jag har jobbat med detta från det att jag var 17 år".

PLANERAR. Mikael Wernersson och Hans Levin bygger ett hopptorn i Varbergs nya simhall. Oftast har inte ritningen hela svaret utan det gäller hitta en lösning.

"Det gäller att hitta på lösningar på uppgifter"

Hans Levin från Laholm är betongare på anläggningssidan hos NCC.

– Jag har hållit på med det här sedan 2007. Jag valde det medvetet för att vi får göra allt möjligt och jag trivs skitbra, säger han.

Vi träffas under byggandet av Varbergs nya simhall. Hans och kollegan Mikael Wernersson håller på att gjuta ett hopptorn vid det som ska bli 50-metersbassängen.

– Vårt jobb är alltid roligt och intressant. Vi gör i princip bara stora, platsbyggda jobb med rejäl armering. Det gäller att hitta på lösningar på nya uppgifter. Det är omväxlande.

På väggen vid hopptornet sitter det en ritning.

– Men sedan ska det fungera på plats också och det gäller att komma på bästa sättet att göra det på, säger Hans.

DEN NYA SIMHALLEN i Varberg är ett av de större byggena de varit på de senaste åren. Det är många olika delar, aktivitetsbad, rutschkanor, hopptorn, olika bassänger och stora ytor för fläktar och vattenrening.

– Det har varit utmanande. I källaren ska allt knytas samman, ledningar och el. När man tittar på 3D-ritningen är det bara ett gytter, precis fullt med allt som ska in, säger Mikael.

– Ja. Det har inte varit många raka vinklar, säger Hans.

Hans är skyddsombud, MB-ledamot och lagbas och som lagbas är varken han eller kollegorna nöjda med lön eller löneform på detta bygget.

– Vi vill ju ha ett rakare ackord. På det här bygget fick vi två val, ett rent

HANS LEVIN

tidsackord, men där fick vi inget underlag som gav oss chansen att räkna på jobbet ordentligt. Det andra var ett ackord med tre parametrar, berättar han.

Det första att de skulle sköta skyddsronderna och säkerheten, det andra var ett tidsmål och det tredje hängde ihop med hur ekonomin på hela bygget gick.

– De tre delarna går ju alltid igenom och det spelar inte så stor roll vad vi gör. Summa, summerum är det som en månadslön, eller förtäckt månadslön, men vi tjänar 30 öre mindre i timmen.

HAN TYCKER ATT de genom åren haft en bra dialog om ackordet med NCC.

– Men nu vill ju de stora som, NCC och Skanska, att alla ska jobba på månadslön och med partnering. Om man vill jobba på ackord och ha en bättre månadslön får man jobba på ett medelstort företag.

LÖNETOPPEN

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kronor i timmen eller mer. Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida, byggnads.se. För frågor om statistik och prestationslön kontakta **Conny Johansson: 010-601 14 13.**

PRESTATIONSLÖN TBMA* 1 maj–31 juli 2020

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst
1	Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Igelstorp, Skattegården	1 185	271,25
2	Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Nybyggnad Förskola Skövde	4 890	263,74
3	GH Olofsson Bygg & Entreprenad AB	Grundarbeten L1	1 890	259,03
4	Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Ombyggnad 39 lägenheter	1 970	258,76
5	Per Jacobsson Byggnads AB	Förskola Sundstrand	1 323	255,28
6	Majvik Bygg AB	SGS Olofshöjd	1 226	254,57
7	Majvik Bygg AB	Askimsviken	4 264	253,81
8	Belstroj AB	Radarflyget inredning	2 369	252,15
9	Hansson & Söner Entreprenad AB	Kärravinkeln BMSS boende	1 059	251,69
10	Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Ekedal Äldreboende	2 368	250,23
11	Skeppsviken Bygg i Skövde AB	G20	4 061	250,17
12	Peterson & Hansson Byggnads AB	Bacchus hus 4	1 505	249,90
13	Peterson & Hansson Byggnads AB	Vesterhavsporten	3 488	249,52
14	GH Olofsson Bygg & Entreprenad AB	Stomkomplettering L1	2 057	248,86
15	Peterson & Hansson Byggnads AB	Nyb Idrottshall, om-tillbygg skola	1 737	244,88

*TBMA = tröbeteologi, murare, anlägg

PRESTATIONSLÖN övriga yrken 1 maj–31 juli 2020

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst
VVS	Assemblin VS AB	Kungälvsvattenverk	235	360,54
VVS	Assemblin VS AB	Allarps äldreboende	2 206	215,92
VVS				
Golv	Sandå Sverige AB	A-ringen	6	288,89
Golv	Sandå Sverige AB	43030644/AN	4	288,86
Golv	Sandå Sverige	30119866/RK	8	287,26
Glas	Inga inmätta timmar under perioden	-----		
Platt	Inga inmätta timmar under perioden	-----		
Platt				
Platt				
Papp	Inga inmätta timmar under perioden	-----		
Ställning	Inga inmätta timmar under perioden	-----		

Väst
BYGGNADS

Postens returadress
Byggvästen
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG

VÄLKOMMEN PÅ MEDLEMSMÖTE I DIN KRETS

Under Coronakrisen är det många kretsmöten som riskerar att bli inställda. Kontakta din krets innan du går på ett möte. Mer info finns på hemsidan, bygg.nads.se/vast (under Medlem).

Verksamhetskretsar

FYRBODAL

Trollhättan 8 oktober 17.00.

Plats: Byggnads Västs lokaler, Swedenborg Center, Trollhättan.

Tema: Nomineringar och aktuell info om branschen.

HALLAND

Falkenberg 25 november

17.30-20.00.

Plats: Viljansvägen 22, Falkenberg.

GÖTEBORG 28 oktober 17.00,

fika från 16.30.

Plats: Olof Palmes plats 1, vån 4.

Tema: Nomineringar.

GÖTEBORG 2 december

17.00, fika från klockan 16.30.

Plats: Olof Palmes plats 1, vån 4.

SJUHÄRAD 15 oktober 17.00.

Plats: Arbetarrörelsens Hus i Borås.

För mer information om kretsmöten. Se Byggnads Västs hemsida.

PRO GÖTEBORG OCH BYGGNADS PENSIONÄRER

Höstens möten är inställda tills vidare på grund av Corona.

För ytterligare information läs tidningen och Byggnads hemsida eller ring

Ingemar Rönn på 0760-22 10 53.

Så blir du medlem i facket

INTRÄDESANSÖKAN

Enklast är att sms:a BYGG till 713 50, så ringer vi upp dig!

Du kan också fylla i dina uppgifter på hemsidan bygg.nads.se. Klicka på fliken **Medlemskap/Bli medlem**.

MEDLEMSAVGIFTEN

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift.

Logga in på medlems-sidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp:

010-601 14 14.

Just nu pågår en kampanj där alla nya medlemmar endast betalar 100 kronor i månaden i tre månader.

AUTOGIRO

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

Just nu pågår en kampanj som innebär att alla medlemmar som väljer att byta betalsätt till autogiro får ett "Superpresentkort" till ett värde av 200 kronor.

Kommunkretsar

BENGTSFORS-ED

17 september 16.30.

Plats: Gästhuset Tjuren, Ed.

BENGTSFORS-ED

12 november 16.30.

Plats: Gästhuset Tjuren, Ed.

HYLTE 18 november 18.00.

Plats: Örnahallen.

Tema: Medlemsmöte med bowling. Nomineringar.

STENUNGSUND

7 december 17.30.

Plats: Gästhuset Tjuren, Ed.
Plats: Fregatten, lokal

Focken, Stenungsund.

Tema: LAS, avtal, arbetskraft.

TRANEMO

7 oktober 17.00.

Plats: Folkets Hus i Ulricehamn.

UDDEVALLA

1 oktober 18.00.

Plats: Uddevalla bowlinghall.

Anmälan till Ronny **0707-85 14 73** senast 29/9.

Tema: Medlemsmöte med bowling.

VÄSTRA SKARABORG (LID-KÖPING) 17 september 18.00.

Folkets Hus Lidköping.

VÄSTRA SKARABORG (LID-KÖPING) 27 november 18.00.

Folkets Hus Lidköping.

ÖSTRA SKARABORG

1 oktober 17.00. **Plats:**

Byggnads Skövde. **Tema:** Höstmöte.

ÖSTRA SKARABORG

26 november 17.00.

Tema: Medlemsmöte med bowling torsdag 26 november klockan 17:00.

Plats: O'Learys, Skövde.

Du vet väl att även om du är medlem i Byggnads är du inte automatiskt med i A-kassan. Du måste gå med i A-kassan separat för att få ersättning om du skulle bli arbetslös.